

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Jos de Blok

‘Naar een zorgzame samenleving in plaats van een verzorgende maatschappij’

Geen managers, weg met onnodig papierwerk, en vertrouwen op het vakwerk en de creativiteit van de verpleegkundigen; zo eenvoudig is de stille revolutie van Jos de Blok. ‘In 2006 is Buurtzorg Nederland opgericht, met als doel een transitie teweeg te brengen in de thuiszorg. De afgelopen twintig jaar is de zorgsector enorm verbucreaucratiseerd en “vereconomiseerd”: de nadruk is steeds meer komen te liggen op het leveren van producten en productie, en steeds minder op de wenselijke uitkomsten. Mede daardoor zijn de kosten onnodig gestegen, is de kwaliteit gedaald en is het werk er voor zorgprofessionals niet aantrekkelijker op geworden.’

‘Met Buurtzorg Nederland wilden we laten zien dat met het teruggrijpen op de oude principes van het vroegere kruiswerk, het vereenvoudigen van de organisatie en het ter discussie stellen van de wijze waarop de zorg wordt gefinancierd, de kwaliteit aanzienlijk zou verbeteren en de kosten omlaag zouden gaan. Inmiddels hebben diverse onderzoeken laten zien dat Buurtzorg het hoogst scoort op tevredenheid van cliënten (9,1) en medewerkers (9), en dat de kosten aanzienlijk lager zijn vergeleken met de rest van de branche.’

‘Er werken nu 6500 wijkverpleegkundigen en ziekenverzorgenden in 560 teams

JOS DE BLOK (1960)

Oprichter en directeur van Buurtzorg Nederland, de snel groeiende thuiszorgorganisatie.

van tien tot twaalf collega's verspreid over heel Nederland, en Buurtzorg groeit nog steeds met circa honderdvijftig collega's per maand. Door de teams de volledige verantwoordelijkheid te geven over de zorgverlening in de buurt waar ze werken (met vijf- tot tienduizend inwoners) is er vrijwel geen management nodig. Zelfsturende teams zijn in staat om alle voorkomende vragen

en problemen zelf op te lossen. Zij bedienen alle doelgroepen cliënten die thuis zorg nodig hebben: terminale cliënten, chronisch zieken, mensen die moeten herstellen na ziekenhuisopname, kwetsbare en dementerende ouderen. De noodzakelijke administratie is tot een minimum teruggebracht en de overheadkosten zijn een fractie in vergelijking met die van andere organisaties: geen managementlagen en een hoofdkantoor met dertig medewerkers voor de noodzakelijke administraties. Alles ondersteund door een zelf ontwikkeld IT-systeem dat papieren uitwisseling overbodig maakt en professionals in staat stelt kennis en ervaringen uit te wisselen.’

* * *

‘De zorgvisie van Buurtzorg is gebaseerd op het versterken van mogelijkheden van mensen. Het weer leren omgaan met handicaps, beperkingen en ziekten is soms een ingewikkeld proces. Daar zijn vakmensen voor nodig die kennis hebben van wat mogelijk is. In hoeverre kan iemand na een hersenbloeding herstellen, wat kan iemand met MS nog zelf doen, hoe kan de familie ondersteund en betrokken worden? Om de meest optimale oplossingen te creëren zijn vakmanschap en autonomie van de verpleegkundige belangrijke voorwaarden. Dat is wat anders dan wasbeurten leveren. Door de werkwijze zijn cliënten eerder uit zorg en hebben ze minder zorg nodig. Tegelijkertijd wordt aan netwerken in de buurt gebouwd waarmee ook andere cliënten hun

voordeel kunnen doen, zodat steeds meer “zorgvragen” in het informele circuit kunnen worden opgelost. Dit geldt overigens ook voor zorg aan jeugd en gezin (Buurtzorg Jong) en mensen met psychiatrische proble-

.....
Om de meest optimale oplossingen te creëren zijn vakmanschap en autonomie van de werknemer belangrijke voorwaarden. Dat is wat anders dan wasbeurten leveren.’

men (BuurtzorgT). Voor de huishoudelijke zorg is in 2010 Buurtdiensten opgericht, dat ondanks de te lage tarieven in tachtig gemeenten actief is. Door de werkwijze van Buurtzorg zijn de professionals, cliënten en informele zorgverleners aan zet. Door de onderlinge dynamiek ontstaan nieuwe mogelijkheden, nieuwe oplossingen die er toe bijdragen dat we de komende tientallen jaren de vraag naar zorg op een humane en zorgzame manier kunnen beantwoorden.’

‘De politiek heeft de afgelopen twintig jaar “oplossingen” voor de ouderenzorg bedacht die een enorm kostenopdrijvend effect hebben gehad, de professionals gefrustreerd hebben hun werk te doen en cliënten opgezaald hebben met onnodige zorg en zorgafhankelijkheid. Laten we leren van het verleden.’